

Gepubliceerd op debijbel.nl en in de app Mijn Bijbel

En <https://www.bijbelgenootschap.be/simson-als-vrome-filmheld/>

En het *Nederlands Dagblad* 17 april 2020, blz. 12.

Simson als vrome filmheld

'Nu kunnen christenen ook een keer naar de bioscoop', zo prijzen de organisatoren de film over Simson aan die zij in maart wilden vertonen in een aantal Nederlandse bioscopen. (Door de coronacrisis is dat uitgesteld). Dat suggereert een bijbelgetrouwe weergave van het bekende verhaal. En het suggereert ook een beetje hulp aan christelijke toeschouwers die worstelen met de vraag naar al het geweld van hun 'held'. Simson lijkt immers erg op een zelfmoordterrorist die zich geroepen voelt om in naam van zijn god talrijke tegenstanders de dood in te jagen. En wellicht heeft men ook een manier gevonden om zijn toch niet bepaald voorbeeldige relatie met vrouwen op aanvaardbare wijze in beeld te brengen?

Ik had de film, die in 2018 uit kwam, al gezien. En inderdaad, je zou hem in zekere zin 'christelijk' kunnen noemen, omdat Simson voor christenen acceptabel gedrag vertoont. Maar bijbelgetrouw is de film niet. En dan bedoel ik niet dat er allerlei elementen aan zijn toegevoegd die niet in Rechters 13-16 voorkomen. Dat is onvermijdelijk, want in het Bijbelverhaal zitten nu eenmaal witte plekken die in een film moeten worden ingevuld. Neem bijvoorbeeld Delila. Was zij een Filistijnse? Woonde ze alleen? Hoe kwam ze aan de kost? Was Simsons liefde voor haar wederzijds? Had ze achteraf misschien spijt van haar verraad? In de vele films die er inmiddels over Simson en Delila zijn gemaakt worden deze vragen steeds weer anders beantwoord. De Bijbel laat daarvoor ook de ruimte.

Vredestichter?

Dat geldt volgens mij echter niet voor het beeld dat in deze film geschetst wordt van Simson. Hij heeft lange haren en is heel sterk, maar hij is vooral ook braaf, vredelievend, lief voor zijn moeder, netjes in de omgang met vrouwen en erg vroom. Dat laatste valt op, omdat hij zich zeer bewust is van zijn roeping en steeds weer in gebed gaat. Zo gaan de scherpe kantjes van het verhaal af. De bioscoopganger hoeft niet bang te zijn om blootgesteld te worden aan bedenkelijke seks. Veel meer dan zedige kusjes zijn er niet te zien. Simson belandt wel even in een bordeel, maar dat gebeurt per ongeluk en hij weet niet hoe snel hij daar weer uit moeten komen. Het is natuurlijk onvermijdelijk dat er geweldscènes in zitten. De manier waarop Simson duizend Filistijnen doodt met een ezelskaak wordt uitgebreid in beeld gebracht. De boodschap die de film echter uit wil dragen, is dat Simson liever helemaal geen geweld had willen gebruiken. Hij wil in de eerste plaats vredestichter zijn. Zijns ondanks wordt hij tot geweld gedwongen door het niets ontziende en gemene optreden van de Filistijnen. De zoon van de koning van de Filistijnen spant daarbij de kroon. Hij schrikt er zelfs niet voor terug zijn eigen vader te doden.

Simons gebedsleven

Veel meer dan in het Bijbelverhaal gaat het in de film over de goden. Vrijwel alle hoofdrolspelers verblijden de kijker met hun theologische opvattingen. Simson heeft, zoals gezegd, in de film een rijk gebedsleven. Juist op dit punt lees ik in het verhaal in Rechters 14-16 iets heel anders. Simson gaat daarin voortdurend zijn eigen gang. Pas wanneer hij na de strijd met de duizend Filistijnen bijna sterft van de dorst bidt hij voor het eerst tot God. Opmerkelijk genoeg wordt dat in de film nou net weggelaten. De tweede keer is het moment dat Simson als machteloze en ten dode opgeschreven

gevangene aan het Filistijnse volk wordt getoond. Simson leert dus bidden op de grenzen van zijn mogelijkheden.

Gods wil

Wie moeite heeft met Simson, zijn vrouwen en zijn geweld, lost mijns inziens het probleem niet op door de dingen te verdoezelen of te verzachten. Het is juist goed als het probleem in al zijn hardheid wordt neergezet. De boodschap zal dan echter niet moeten zijn dat het dan blijkbaar ook altijd Gods wil is om zo met je vijanden om te gaan. Van Simson kun je beter leren om niet te lang te wachten met bidden. En laat het dan het gebed zijn dat Jezus kernachtig verwoordde: 'laat niet mijn wil, maar uw wil geschieden'.

Misschien kan dit zelfs een zelfmoordterrorist op de gedachte kan brengen dat wat hij op het punt staat te doen niet de wil is van God/Allah, die vooral genadig en barmhartig is.

Prof. dr. Klaas Spronk

is hoogleraar Oude Testament aan de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam

Lees van Klaas Spronk ook: <https://www.debijbel.nl/blog/beschrijft-genesis-9-een-klimaatverbond>